

Kúria
végzése

Az ügy száma:	Bfv.II.500/2022/9.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke Dr. Metzing Márton, előadó bíró Dr. Harangozó Attila, bíró Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2023. március 23.
Az ügy tárgya:	közúti baleset okozásának vétsége
Terhelt:	...
Elsőfok:	Pécsi Járásbíróság, 12.B.303/2020/24., ítélet, tárgyalás, 2021. szeptember 14.
Másodfok:	Pécsi Törvényszék, 3.Bf.208/2021/6., végzés, tanácsülés, 2022. március 8.
Harmadfok:	-
Az indítvány előterjesztője:	a védő
Az indítvány iránya:	a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pécsi Járásbíróság 12.B.303/2020/24. számú ítéletét, valamint a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.208/2021/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint más jogosult azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Pécsi Járásbíróság a 2021. szeptember 14-én kihirdetett 12.B.303/2020/24. számú ítéletével a terheltet közúti baleset okozásának vétsége [Btk. 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 1 évre próbára bocsátotta.

[2] A védői fellebbezés folytán eljáró Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. március 8-án meghozott 3.Bf.208/2021/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint 2019. október 28. napján 9 óra 40 perc körüli időben a terhelt a ... utcában közlekedett, az általa jogszerűen használt, Toyota Avensis típusú személygépkocsival.

[4] A ... utca kétsávos mellékútvonal, kétirányú forgalom lebonyolítására alkalmas egy-egy forgalmi sávval, melyeket útburkolati jelek választanak el egymástól. A terhelt haladási iránya szerinti, a ... utca felől a sáv szélessége 4,6 méter, míg a szemközti forgalmi sáv szélessége 3,3 méter.

[5] Közvetlenül a terhelt előtt közlekedett azonos irányba tanú 1, az általa vezetett Suzuki típusú gépkocsival.

[6] Haladása során, a ... utca kereszteződését követően, a ... szám melletti saroknál, a terhelt és tanú 1 haladási irányát tekintve a jobb kéz felőli oldalon, közvetlenül az útpadka mellett, azonban már az úttesten, az ott elhelyezett szeméttároló konténerek mellett állt a sértett, aki gyalogosan kívánt átkelni az úttesten az ellentétes oldalra.

[7] A sértett szándékozott haladási iránya merőleges volt a terhelt és tanú 1 haladási irányával.

[8] A helyszín közelében, egy másik utca kereszteződésében van kijelölt gyalogos átkelőhely, a sértett azonban azt azért nem kívánta igénybe venni, mert idős kora miatt viszonylag kisebb távolság megtétele is nehézséget jelentett számára.

[9] Tanú 1 észlelte az úttesten átkelni kívánó sértettet, ezért a kereszteződésben gépjárművével megállt, abból a célból, hogy a sértett áthaladását az úttesten lehetővé tegye. Ennek során gépkocsijának jobb oldali síkja a jobb oldali útpadkától 2 méter távolságban volt, tanú 1 továbbá sem a gépjármű irányjelzőjét, sem annak elakadást jelző lámpáját nem hozta működésbe.

[10] Tanú 1 a sértett felé intett, jelezve, hogy áthaladását biztosítja, mire a sértett megkezdte az úttesten való áthaladást.

[11] Ekkor érkezett a tanú 1 által vezetett gépjármű mögé a terhelt saját gépjárművével.

[12] A terhelt észlelte az előtte forgalmi okból várakozó gépjárművet, és annak kikerülését határozta el, illetve kezdte meg, melynek során 30-35 km/h sebességgel haladt.

[13] Abban az időpontban, mikor a sértett az úttesten való áthaladást megkezdte, a terhelti gépjármű még saját forgalmi sávjában haladt a későbbi elütési ponttól 38-39 méter távolságban.

[14] Amikor a Suzuki típusú gépjármű előtt elhaladó sértett a későbbi elütését 3 másodperccel megelőzően a gépjármű bal oldali síkjából kilépett, a terhelti gépjármű még mindig a saját forgalmi sávjában közlekedett, a Suzuki típusú gépjármű mögött, a későbbi elütési ponttól 25-26 méter távolságban.

[15] Ebben az időpontban a terheltnek a sértett, és a sértettnek a terhelt egyaránt észlelhető volt.

[16] Ebben az időpontban a terhelti gépjármű a későbbi elütési pont előtt mind lassító, mind pedig vészfékezéssel megállítható lett volna, mert lassító fékezés esetén a féktávolság 16,6-19,6 méter, vészfékezés esetén 12,2-14,4 méter lett volna.

[17] A terhelt azonban nem fékezett, hanem megkezdte a Suzuki típusú gépjármű kikerülését, melynek során áttért a menetiránya szerint ellentétes forgalmi sávba, majd a Suzuki típusú gépjármű mellett elhaladt.

[18] Ennek oka az volt, hogy figyelmetlensége okán nem észlelte a látóterébe behaladó sértettet.

[19] A sértett azonban az átkelést tovább folytatta, ennek során belépett a terhelti gépjármű haladási nyomvonalába.

[20] A terhelt az így kialakult veszélyhelyzetet az elütést 0,4 másodperccel megelőzően észlelte, mely időpontban a későbbi elütési ponttól 3-4 méter távolságban volt, és ekkor már fékezéssel sem tudta volna elhárítani az ütközést. Ezért a terhelti gépjármű jobb első sarka a sértettnek ütközött, az ütközéstől a sértett előbb a gépkocsi motorházának tetejére, majd a gépkocsi megállását követően az útestre esett.

[21] A terhelt a kikerülés során teljes mértékben áttért a szemközti forgalmi sávba, a felezővonalától balra 0,7 méterre, az út szélétől jobbra 1,1 méterre közlekedett, amikor a sértettet elütötte.

[22] Az elütési pont a terelővonal közelében, attól 0,5-0,5 méter távolságban volt. Ennél pontosabb megállapítás nem tehető.

[23] A baleset nappali világosságban, jó látási viszonyok mellett, lakott területen belüli, sík, aszfalt burkolatú, száraz útesten, gyér járműforgalomban, enyhén balra ívelő útkanyarulatban következett be.

[24] A sértett elütésének helyét követő útszakaszon a gépjárművek számára megengedett haladási sebesség 30 km/h volt.

[25] A sértett a 2019. október 28. napján elszenvedett közúti baleset során jobboldali arccsonttörést, jobboldali combcsonttörést, valamint baloldali lábszárcsont töréseit szenvedte el, mely sérülések külön-külön és együttesen is büntetőjogilag 8 napon túl gyógyuló sérülésnek minősülnek, azok szövődménymentes gyógyulása esetén a várható tényleges gyógytartam 16-18 hétben volt megjelölhető.

[26] A sértett 2019. október 28. napján elszenvedett közúti baleset kapcsán elszenvedett sérülései szövődménnyel gyógyultak, százalékos értékkel mérhető funkciókárosodást létrehozva és okozva, a büntetőjogi értelemben vett súlyos egészségromlás, illetve maradandó testi fogyatékoság kialakulását alátámasztva és igazolva.

[27] A Baranya Megyei Kormányhivatal komplex minősítést végző szakértői bizottsága vizsgálata által megállapítottan a sértett közlekedőképességében súlyosan akadályoztatott, súlyosan mozgáskorlátozott, mozgásszervi rész-egészségkárosodása a 40%-ot meghaladó, önálló életvitelre nem képes, önkiszolgálási képessége hiányzik, megállapításokat tett, az alsó végtag törései tekintetében 50%-os rész-egészségkárosodást megállapítva, egészségállapotát véglegesen kialakultnak tekintve, felülvizsgálatát nem tartva szükségesnek.

[28] A sértett igazságügyi orvosszakértői vizsgálata során a jobb combcsont törése és műtéti korrekciója utáni állapot, a bal lábszárcsontok törése és műtéti korrekciója utáni állapot kórkép kórstátuszát értékelve a 7/2012-es NEFMI rendelet vonatkozó 3.19, 3.21, 3.22-es táblázata szerint értékelve 50%-os mozgásszervi rész-egészségkárosodást hoz létre és tart fent.

[29] **II. 1.** A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[30] Indítványában a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok bekövetkeztét állítva kifejtette, hogy az irányadó tényállás alapján nem szegte meg a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 35. §-ában, illetve a 34. § (1)-(5) bekezdésében írt szabályokat. A másodfokú bíróság érvelésével szemben a terheltet nem terhelte ismeretlen ideig húzódó várakozási kötelezettség az előtte megálló jármű mögött, és azt sem kellett vizsgálnia, hogy az előtte haladó gépkocsi vezetője egyáltalán miért lassít, illetve áll meg.

[31] Ezzel párhuzamosan a terheltnek nem kellett számítania a sértett úttesten való áthaladására, hiszen az úttest mindkét oldalán széles járda volt kiépítve, átkelésre pedig a közelben gyalogos-átkelőhely állt rendelkezésére. Ehhez képest a másodfokú bíróság álláspontját is tévesnek tartotta, ugyanis, ha a sértett kellő körültekintéssel és a KRESZ szabályait betartva haladt volna be a terhelt által igénybe vett forgalmi sáv területére, a baleset sem következett volna be. Utalt arra is, miszerint „maga a gyalogos sértett mondta el, hogy látta a terhelti közlekedést, a később érkező autó közeledését, ennek ellenére lépett ki a takaró gépjármű síkjából, mert azt feltételezte, hogy az meg fog állni és azt nem mérlegelte, hogy ő maga nem látható.

[32] Álláspontja szerint ezért a terhelt a KRESZ egyetlen szabályát sem szegte meg.

[33] Indokai alapján a jogerős ítélet megváltoztatására és a terhelt felmentésére tett indítványt.

[34] 2. A pótmagánvádló jogi képviselője észrevételében az indítvány 1-3. pontjában megfogalmazottakat az irányadó tényállás támadásaként értékelve úgy vélte, hogy a hivatkozott érvek nem szolgálhatnak alapul a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására.

[35] Álláspontja szerint a KRESZ 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 34. § (1) bekezdés a) pontja az indítvány okfejtésével szemben várakozási kötelezettséget keletkeztetett a terhelt számára, egészen addig, amíg az általa szándékoltt kikerülés nem zavarja a szembejövő forgalmat, ideértve a szembejövő forgalom számára fenntartott sávon átkelő sértett közlekedését is, aki ráadásul az elsőbbséggel bíró tanú 1-től kapott engedély birtokában, jogszerűen haladt át az úttesten.

[36] Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a terheltnek a Suzuki gépkocsi mögött megállva várakoznia kellett volna a forgalmi helyzet tisztázódásáig. Ehhez képest a terhelt figyelmetlensége miatt későn észlelte az úttesten átkelő sértettet, noha a kellő figyelem esetén az észlelés lehetősége adott volt és gépkocsiját lassító fékezéssel is meg tudta volna állítani az elütési pont előtt.

[37] A fentiekre tekintettel mind a terhelt bűnösségének megállapítását, mind a vele szemben kiszabott büntetést törvényesnek látta, ezért indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[38] 3. A védő észrevételében fenntartotta, hogy a terhelt nem szegte meg a közúti közlekedés szabályait, ezért a bekövetkezett balesetért sem terheli felelősség.

[39] A jogi képviselő észrevételével vitába szállva kifejtette továbbá, hogy a Suzuki gépkocsi vezetője nem mondhatott le a szembejövő forgalmi sávban közlekedőket megillető elsőbbségről a sértett számára.

[40] Továbbra is indítványozta ezért, hogy a Kúria – a jogerős ítélet megváltoztatásával – mentse fel a terheltet az ellene közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól.

[41] **III.** A felülvizsgálati indítvány – az alábbiak szerint – nem alapos.

[42] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[43] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. A védő indítványa ezt állítja, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[44] Ugyanakkor a felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[45] E szabályok pontosan abból fakadnak, hogy a felülvizsgálat a jogerős [azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkre kötelező döntést hordozó] ítélet elleni jogi, nem pedig ténybeli kifogások érvényesítését biztosító rendkívüli jogorvoslat. Éppen ezért a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével ítéltető meg [BH 2021.280. (Bfv.I.1.004/2020/13.)].

[46] Következésképp, ha az indítvány anyagi jogi sérelmet állítva támadja a bűnösség megállapítását, de annak során a jogerős ítéletben megállapítottaktól eltérő vagy más tényt is állít, az indítvány jogi érveit a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapulvételével kell elbírálni.

[47] Jelen esetben szükségtelenül hivatkozik a felülvizsgálati indítvány a 12. pontjában a sértett tanúvallomására, mint ahogy felülvizsgálati indítványban bármilyen bizonyíték tartalmának idézése, értékelése, mérlegelése minden esetben – fogalmilag – szükségtelen. Ha ugyanis e bizonyíték tartalma az ítéleti tényállással egybecsengő, úgy a jogi következtetések levonására maga az irányadó tényállás közvetlenül hivatkozható; ellenben a jogerős ítéleti tényállással ellentétes, vagy a tényállásban nem szerepeltetett tényekről számot adó bizonyíték figyelembevétele a Be. 659. § (1) bekezdésében írt törvényi rendelkezések folytán nem lehetséges.

[48] Az indítvány szóban forgó 12. pontja emellett az irányadó tényállásnak kifejezetten ellentmondva rögzíti, hogy a sértett a „takaró gépjármű síkjából” lépett ki, illetve azt, hogy ennek során azt sem „mérlegelte, hogy ő maga nem látható”.

[49] Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által megállapított (és e tekintetben a másodfokú bíróság által sem érintett) tényállás a [27]-[28] bekezdésében éppen azt tartalmazza, miszerint a sértett és a terhelt kölcsönösen észlelhetők voltak egymás számára már akkor is, amikor a sértett a tanú 1 által vezetett Suzuki gépjármű bal oldali síkjából kilépett, és amely pillanatban a terhelt – a későbbi elütési pont előtt 25-26 méterrel közlekedve – még meg sem kezdte a kikerülő manőverét.

[50] Jelen esetben e megállapítás – az alábbiakban kifejtettek szerint – perdöntő jelentőségű. A Kúria az ítélet tényállás megalapozottságát a felülvizsgálati eljárásban nem is vizsgálhatja, így azzal kapcsolatban megállapítást sem tehet. A jogerős ítéletben megállapított tények akkor is irányadók a Kúria számára, ha azok – esetlegesen – megalapozatlanok (Kúria Bfv.III.1479/2014/5., Bfv.III.328/2017/2.). Jogerős ítéleti ténymegállapítás megváltoztatására csak – az arra vonatkozó törvényi feltételek teljesülése esetén – perújítási eljárásban kerülhet sor, a felülvizsgálat kizárólag a jogerős ítélet jogi – és nem ténybeli – hibáinak kiküszöbölésére alkalmas.

[51] 3. A jogerős ítéletben foglalt tényállásból a közúti baleset okozása vétségének valamennyi törvényi tényállási eleme kitűnik.

[52] Ennek megfelelően a terhelt megszegte a közúti közlekedés szabályait, és az általa megvalósított közlekedési szabályszegéssel okozati összefüggésben a sértett nyolc napon túl gyógyuló, maradandó fogyatékoság és súlyos egészségromlás kialakulásával járó sérüléseket szenvedett.

[53] 3.1. Az elsőfokú ítélet [27]-[28] bekezdésében rögzített ténymegállapításoknak azért van perdöntő jelentősége a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapíthatósága kapcsán,

mert ugyan az indítványban írtakhoz képest eltérő indokok folytán, de a bűncselekmény megvalósulására vezető közlekedési szabályszegés valóban nem a KRESZ 35. § (1) bekezdésében, illetve azon keresztül a KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontjában írtak sérelmében jelentkezett.

[54] E körben a Kúria előre bocsátja, hogy a másodfokon eljáró Pécsi Törvényszék a kikerülésre vonatkozó szabályok megszegésének alátámasztására az alapul fekvő tényállás eltéréseit figyelmen kívül hagyva idézte a Kúria Bfv.II.953/2019/6. számú határozatának [54] bekezdésében foglalt okfejtést, melynek lényege szerint a KRESZ 35. § (1) bekezdésére tekintettel alkalmazandó KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem kizárólag a szembejövő járműforgalom, hanem a szembejövő forgalom zavarát tilalmazza, amelybe a járműveken kívül minden, az úttesten közlekedő – így a szabályosan vagy szabálytalanul közlekedő gyalogos is – beleértendő.

[55] Lényeges ténybeli eltérést jelent ugyanis, hogy a szóban forgó ügyben a gyalogosan közlekedő sértett a KRESZ 21. § (2) bekezdése alapján, de a 21. § (3) bekezdés a) pontjában írt szabályokat figyelmen kívül hagyva közlekedett az úttesten; nem az úttesten kelt át, hanem az úttesten, az ügy terheltje által vezetett gépkocsi irányával szemben haladt. Pontosán ezért, az úttest 21. § (2) bekezdése alapján történt igénybevétele okán volt a sértett a szembejövő forgalom részének tekintendő, ezért a 34. § (1) bekezdés a) pontja folytán a kikerülést végrehajtó járművezető által közlekedésében nem zavarható.

[56] Ezzel szemben jelen ügyben a sértett nem a KRESZ 21. § (2) bekezdése szerint, az úttesten való közlekedés céljából, hanem a KRESZ 21. § (5) bekezdésében írtaknak megfelelően, átkelés végett lépett az úttestre. Következésképpen, a szembejövő forgalmat megillető zavartalan közlekedés biztosítására sem tarthatott igényt.

[57] Ellenkezőleg, a sértett az úttesten való áthaladása során a KRESZ 21. § (7) bekezdése alapján nem rendelkezett elsőbbséggel a járművekkel szemben, így a terhelt által vezetett gépkocsival szemben sem. Ehelyett az úttestre lépése előtt éppen ő volt köteles meggyőződni róla, hogy a járműforgalmat nem zavarja [KRESZ 21. § (8) bekezdés].

[58] A KRESZ 21. § (8) bekezdésében írt rendelkezés az elvi alapja annak, hogy az úttesten átkelő gyalogost – az úttesten a 21. § (2) bekezdése szerint közlekedő gyalogossal ellentétben – nem illeti meg a KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított védelem, közlekedése megzavarásának tilalma. Ha ugyanis az úttestet a KRESZ 21. § (5) bekezdése szerint – átkelés céljából – igénybe vevő gyalogos köteles a járműforgalom (így az úttesten közlekedő bármely jármű, beleértve a kikerülést végrehajtó jármű közlekedésének) zavartalanságát biztosítani, akkor a kikerülő manővert végrehajtó gépjármű vezetőjét értelemszerűen nem terhelheti ugyanilyen kötelezettség a gyalogos viszonylatában. Másképpen: a Pécsi Törvényszék jogértelmezését alapul véve a sértett a KRESZ 21. § (8) bekezdése alapján köteles volt a terhelt közlekedésének zavartalanságát biztosítani, míg a KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontja alapján a terhelt volt (lett volna) köteles a sértett zavartalan áthaladását lehetővé tenni. A közlekedés két résztvevőjét egymással szemben terhelő azonos kötelezettség azonban nem értelmezhető, az úttesten egy időben átkelő gyalogos és a kikerülési manővert végrehajtó járművezető fogalmilag nem lehet képes kölcsönösen szavatolni egymás közlekedésének zavartalanságát.

[59] Mindez pedig az alábbiakat jelenti.

[60] Amennyiben a gyalogos a KRESZ 21. § (2) bekezdése alapján közlekedik (akár szabálytalanul) az úttesten, a 21. § (8) bekezdésében előírt kötelezettsége hiányában vele szemben is érvényesül a kikerülést végrehajtó, és e célból a gyalogos által igénybe vett forgalmi sávba áttérő jármű vezetőjét terhelő kötelezettség a szembejövő forgalom zavartalanságának biztosítását illetően.

[61] Ezzel szemben, ha a gyalogos a KRESZ 21. § (5) bekezdése szerinti célból, átkelés végett lép az úttestre, a 21. § (8) bekezdése alapján éppen ő köteles a járműforgalom (így a kikerülést végző jármű közlekedésének) megzavarásától tartózkodni. Az úttesten átkelő gyalogos ezért a kikerülést végrehajtó jármű vezetője számára nem minősül a szembejövő forgalom részének, így a járművezetőt a 34. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem terheli a kötelezettség, hogy áthaladásának zavartalan jellegét szavatolja.

[62] Mivel pedig jelen ügyben a sértett az irányadó tényállás szerint átkelés céljából lépett az úttestre és haladt be a terhelt által kikerülés céljából igénybe vett, a terhelt szempontjából szembejövő forgalom bonyolítására szolgáló forgalmi sávba, a KRESZ 21. § (8) bekezdése alapján az ott közlekedő terhelt továbbhaladását nem zavarhatta.

[63] Ezen az a körülmény sem változtat, hogy a terhelt előtt közlekedő Suzuki gépkocsit vezető tanú 1 lemondott az elsőbbségéről a sértett javára. Amint arra a Pécsi Törvényszék is helyesen mutatott rá, az elsőbbségről való lemondás kiterjesztően nem értelmezhető, az csak egy közlekedő javára és a lemondó terhére szólhat [BH 2014.5. (Kúria Bfv.II.25/2013/5.)]. Az a körülmény tehát, hogy tanú 1 nem élt a továbbhaladás jogával a sértettel szemben, nem jelenti azt, hogy a sértettnek ne kellett volna biztosítania más közlekedők, így a terhelt közlekedésének zavartalanságát.

[64] Az előbbiekből adódóan a sértett az úttesten átkelve, a felezővonalon való áthaladását megelőzően a KRESZ 21. § (8) bekezdésében írtakkal ellentétesen nem győződött meg arról, hogy az elsőbbségéről lemondó tanú 1 általa vezetett gépkocsi haladási irányához képest a szemközti forgalmi sávban közlekedik-e olyan jármű (akár tanú 1 haladási irányához képest az ellenkező irányból, akár – tanú 1 kikerülése okán – vele egyező irányból), amelynek továbbhaladását lehetővé kell tennie. Ekként a sértett a KRESZ szabályait megszegve maga hozta létre a baleset bekövetkezésével végződő veszélyhelyzetet.

[65] 3.2. Ezzel együtt a terheltet a közlekedés minden résztvevőjével azonosan a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelelően általános baleset-elhárítási kötelezettség terhelte. A más által előidézett veszélyhelyzet elhárításának elmulasztása önmagában is alapul szolgálhat a járművezető büntetőjogi felelősségének megállapítására (EBH 2011.2297.). Annak tehát, hogy más személy szabálytalan magatartása idéz elő közlekedési veszélyhelyzetet, annyiban van jelentősége, hogy a szabályosan haladót csupán elhárítási kötelezettség terheli. A járművezető, aki kellő időben észleli a közlekedés más résztvevőjének szabályszegő közlekedését, nem nézheti tétlenül ezt, hanem a baleseti veszély elhárítása, a személy- és vagyonbiztonság megóvása érdekében intézkedni köteles {Bfv.II.744/2018/6. [50]-[51] bekezdés}.

[66] A terhelt baleset-elhárítási kötelezettsége így a sértett által létrehozott, a sértő eredmény kialakulásának lehetőségét magában rejtő veszélyhelyzet megszüntetésére is kiterjed.

[67] Ezért van perdöntő jelentősége az elsőfokú ítélet [27]-[28] bekezdésében foglalt ténymegállapításoknak, illetve az azokból fakadó, a jogerős ítéletben rögzített további ténybeli következtetéseknek.

[68] Ezekre tekintettel ugyanis az irányadó tényállásban szerepeltetett életbeli tények alapulvételével a veszélyhelyzet megszüntetése a terhelt lehetőségében állt, azaz a kellő figyelmet és körültekintést tanúsítva a baleset bekövetkezését elkerülhette volna.

[69] A tényállás ugyanis rögzíti, hogy:

– amikor az úttesten átkelő sértett a későbbi elütését megelőzően a Suzuki gépjármű bal oldali síkjaából kilépett, a terhelti gépjármű még mindig a saját forgalmi sávjában közlekedett, a Suzuki gépkocsi mögött, a későbbi elütési ponttól 25-26 méter távolságban {elsőfokú ítélet [27] bekezdés},

- ebben az időpontban a terheltnek a sértett és a sértettnek a terhelt egyaránt észlelhető volt {elsőfokú ítélet [28] bekezdés},
- ebben az időpontban a terhelti gépjármű a későbbi elütési pont előtt lassító fékezéssel is megállítható lett volna, mert a sebességéhez tartozó féktávolság 16,6-19,6 méter volt {elsőfokú ítélet [29] bekezdés},
- a terhelt azonban figyelmetlensége okán nem észlelte a látóterébe behaladó sértettet, csak az elütést 0,4 másodperccel megelőzően, a későbbi elütési ponttól 3-4 méteres távolságban, amikor már fékezéssel sem tudta volna elhárítani „az ütközést” {elsőfokú ítélet [31] bekezdés, [33] bekezdés}.

[70] Ez azt jelenti, hogy a terhelt számára a veszélyhelyzet objektíve észlelhető, az elkerülést szolgáló cselekvés lehetősége pedig adott volt, hiszen akkor, amikor a sértett számára objektíve észlelhetővé vált, a kikerülést még meg sem kezdte, a saját sávjában haladt. Az irányadó tényállás szerint a terheltet a sértett észlelésében ekkor már semmi nem zavarta, így annak elmaradása kizárólag a figyelmetlenségére vezethető vissza. A terhelt így a kellő figyelem és körültekintés tanúsítását mellőzve elmulasztotta a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában előírt baleset-elhárítási kötelezettségét, amellyel okozati összefüggésben – a Btk. 8. § II. fordulata szerinti hanyag gondatlanságból – maradandó fogyatékkal és súlyos egészségromlással járó sérülést okozott a veszélyhelyzetet a KRESZ 21. § (8) bekezdésében írt közlekedési szabály megszegésével egyébként maga kialakító sértettnek.

[71] A jogerős ügydöntő határozat tehát a terhelt által megvalósított közlekedési szabályszegést tévesen azonosítva, de a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapította meg a terhelt bűnösségét a Btk. 235. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő közúti baleset okozásának vétségében. Ekként a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok nem állt be, és az ítélet jogerejének áttörésére nem nyílt törvényi alap.

[72] **IV.** A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[73] A Kúria – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezése nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[74] **V.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[75] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. március 23.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró